

הדו"ח הדיפלומטי

סקירה חודשית על מדיניות-החוץ האזורת של ישראל
עורך: ד"ר רועי קיבריק*

גיליון מס' 32, דצמבר 2019

א. ישראל והפלסטינים

- **עדיין אין תהליך שלום** - גם החודש לא פתחו ישראל והפלסטינים במשא ומתן לשלום. שר החוץ של אירלנד קובני **הגיע** לביקור נוסף בישראל, ברמאללה ובעזה, הדגיש את הצורך בחשיבה מחודשת ואת מחויבות אירלנד לפתרון שתי המדינות (שנעדרה **מהציוץ** שפרסם משרד ראש הממשלה על הפגישה עמו). ברשות הפלסטינית קראו לשר החוץ האירי להוביל מאמץ בינלאומי להגנה על פתרון שתי המדינות באמצעות הכרה במדינה פלסטינית.
- **מאמצי הסדרה בעזה** - כחלק **ממאמציהם** להבטיח את תיאום ההסדרה בעזה, **אישרו** המצרים לראש הלשכה המדינית של חמאס הנייה לצאת לסבב ביקורים ברחבי המזרח התיכון לגיוס תמיכה פוליטית וכספית. הוועד העליון לצעדות השיבה בעזה **הודיע** כי ההפגנות על הגדר יעצרו וישבו החל ב-30 למרץ ובמתכונת חודשית בלבד. זאת, לאחר שחמאס הפסיקה לספק הסעות מאורגנות להפגנות ותרמה בכך לצמצמן. בעקבות **חילופי** אש קצרים, **החליט** מתאם הפעולות בשטחים לצמצם את מרחב הדיג ברצועה, **והחזירו** לטווח הרגיל כעבור מספר ימים של שקט. הקבינט המדיני-ביטחוני **דן במתווה** ההסדרה, ובאפשרות לאשר כניסתם של כחמשת אלפים עובדים מעזה לישראל, כאשר ברקע **תמיכתו** של הרמטכ"ל כוכבי במאמצי ההסדרה, ושתיקה של שר הביטחון אשר בעבר התנגד למהלך. בלחץ ראשי הכנסייה הקתולית בארץ **אישר** מתאם הפעולות בשטחים לכל נוצרי מהרצועה לצאת לירושלים או לגדה בכפוף לבדיקת ביטחוני, לאחר **שהתיר** בתחילה רק למאה נוצרים לעשות זאת. לראשונה מאז 2007, **סייע** המנהל האזרחי לייצוא מזון מעובד מעזה, ומשלוח קרמבו יצא למדינות המפרץ.
- **סיוע בינלאומי לעזה** - קטר הכריזה על הארכת תקופת הסיוע לעזה בשלושה חודשים נוספים, ובסכום של כ-30 מיליון דולר בחודש. הסיוע היה צפוי להסתיים בסוף שנת 2019. התיווך הקטרי הוביל להתקדמות מול ישראל בנוגע לבניית קו 161 (קו מתח גבוה מישראל לעזה), ובניית צינור גז מישראל לתחנת הכוח ברצועה. כמו כן, הובילה קטר לשינוי בבעלות על תחנת הכוח ברצועה, אשר נשלטה עד כה בעקיפין על ידי הרשות הפלסטינית, כאשר המשפחה המקורבת לרשות שהחזיקה בחלק נכבד מהמניות השתכנעה למוכרן. אל הקטרים הצטרפו החודש גם אירלנד וצרפת **שהודיעו** על מימון תחנת כוח סולארית בעזה. מתקן ההתפלה בדרום הרצועה **הורחב** בסיוע האיחוד האירופי והאו"ם, ובתיאום עם החמאס, **החל** האיחוד האירופי להעביר כסף ותלושי מזון לכ-2,000 משפחות נזקקות.
- **סיפוח זוחל** - שר הביטחון בנט **הורה** לקדם תכנון שכונה יהודית חדשה בחברון. ביקורת נמתחה על מהלך זה מצד ח"כים ממפלגות השמאל, בכירים לשעבר במערכת הביטחונית, ומטעם הרשות הפלסטינית. כמו כן, **הנחה** בנט את אנשי משרדו לבחון מנגנון משפטי שיעביר את הטיפול ברישום הקרקעות בשטחים מהמנהל האזרחי לרשות השופטת בישראל. נתניהו **המשיך להצהיר** במהלך החודש כי יפעל לקדם את סיפוח בקעת הירדן, וחלקים נרחבים משטח C כולל כל היישובים היהודיים. בכירים במערכת הביטחון **הזהירו** את נתניהו כי הצהרות אלו מסכנות את הסכם השלום עם ירדן,

* ד"ר רועי קיבריק הוא מנהל המחקרים של מכון מיתוים. ניתן ליצור עמו קשר ב: rkibrik@mitvim.org.il ולעקוב אחריו בטוויטר: [SergioKkibrik](https://twitter.com/SergioKkibrik)
הדו"ח הדיפלומטי נשען על פרסומים ומקורות גלויים, ואין באפשרותנו לבדוק באופן מלא את נכונותו של כל דיווח על פרטיו השונים. כמו כן, יש לזכור כי רבים מהתהליכים והאירועים ממשיכים להתפתח, והבנה מלאה של משמעותם דורשת פרספקטיבה רחבה יותר מאשר דו"ח חודשי. סייע בהכנת הדו"ח החודשי, לב מרסקה. הדו"ח מתפרסם במסגרת פרויקט בשיתוף קרן פרידריך אברט.

ובמשרד המשפטים הזהירו כי סיפוח בפועל [עלול](#) להעמיד ראשי רשויות וקציני צה"ל בפני חקירה פלילית בינלאומית. לאחר שנתניהו [אמר](#) כי דן עם מזכיר המדינה פומפאו בסיפוח הבקעה, יצאה הבהרה מטעם פומפאו, כי בשום שלב לא דנו הצדדים בתכנית סיפוח שכזו. לנוכח התבטאויות אלו, [הצהירה](#) הרשימה המשותפת כי תפעל עם האיחוד האירופי נגד סיפוח שכזה, ובית הנבחרים בארה"ב [קיבל](#) החלטה תקדימית המביעה את התנגדותו לסיפוח ישראלי של שטחים בגדה המערבית. הממשלה [החליטה](#) להקצות מענק מידי של 40 מיליון ש"ח למועצות האזוריות ביהודה ושומרון לצרכי ביטחון, ועוד כ-3 מיליון וחצי ש"ח [להפעלת](#) מרכזי חוסן.

• **המאבק הדיפלומטי במוסדות הבינלאומיים** - התובעת המיוחדת של בית הדין הפלילי בהאג בנוסדה סיימה את בדיקתה המקדימה, [הודיעה](#) כי יש [בסיס](#) לפתוח בחקירה נגד ישראל והפלגים הפלסטינים, פנתה לדיינים להכריע האם בסמכותו של בית הדין לדון במקרה, והזמינה את הצדדים להשתתף בדיונים. הצהרותיו של נתניהו בנוגע לסיפוח הבקעה [הוזכרו](#) וחיזקו את החלטתה של התובעת. נתניהו, [משרד](#) החוץ, שר החוץ כ"ץ, ח"כ לפיד ופוליטיקאים נוספים מהמרכז [והימין](#) [גינאו](#) את החלטת התובעת. [בשמאל](#) ובארגוני זכויות האדם היו [שתמכו](#) בהחלטה. משרד החוץ כינס צוות בין-משרדי הכולל את המל"ל, משרד המשפטים וצה"ל, לטיפול בהחלטת התובעת, והגשת המלצות לממשלה. הממשלה החליטה להסמיך את הקבינט לטיפול בעניין, על מנת [לשמור](#) על סודיות. היועץ המשפטי לממשלה מנדלבליט הוציא חוות דעת המציגה את עיקרי [הטיעונים](#) של ישראל כי אין לבית הדין בהאג סמכות לדון במתרחש בשטחים היות ופלסטין אינה מדינה, וישראל אינה חתומה על אמנת רומא. הפלסטינים, וכך גם [משרד](#) החוץ התורכי, [בירכו](#) על ההחלטה. כ"ץ [הודה](#) כי ממשלת ישראל נמנעת מפינוי ח'אן אל אחמר מחשש לתגובת בית הדין הפלילי בהאג. ועדת האו"ם למאבק באפליה גזעית בז'נבה [קיבלה](#) את התלונה שהגישה הרשות הפלסטינית נגד ישראל, בטענה שזו מנהלת מדיניות של אפרטהייד בגדה המערבית, ותפתח בהליך גישור. שר החוץ כ"ץ [בירך](#) על שינוי דפוס ההצבעה של 13 מדינות אשר התנגדו לראשונה לאישור מחדש של עבודת החטיבה לזכויות הפלסטיניות במזכירות האו"ם.

• **יחסים ביטחוניים וכלכליים עם הרשות הפלסטינית** - ישראל [החליטה](#) להתעלם מדרישת הרשות הפלסטינית לאפשר לתושבי מזרח ירושלים להשתתף בבחירות לפרלמנט ברמאללה ולבחירות לנשיאות. בהתאם [לבקשת](#) שר הביטחון בנט והחוק לקיזוז כספים, אישר הקבינט קיזוז נוסף של 149 מיליון ש"ח מכספי המיסים של הרשות לשנת 2018 בגין תמיכת הרשות במחבלים ומשפחותיהם. ראש השב"כ ארגמן [הזהיר](#) כי לקיזוז הנוסף יהיו השלכות שליליות. ברשות התייחסו להחלטה בחומרה, [ושלחו](#) את השר א-שייח [להיפגש](#) בדחיפות עם שר האוצר כחלון.

• **מאבק על ריבונות והעברת שגרירויות לירושלים** - ברזיל [פתחה](#) משרד סחר בירושלים בנוכחות יו"ר ועדת החוץ והביטחון בולסונרו (הבן של הנשיא) [וראש](#) הממשלה נתניהו, אשר הצהירו כי יפעלו להשלים את הבטחת הבחירות של נשיא ברזיל להעביר את השגרירות עצמה לירושלים. עוד [דווח](#) בראשית החודש כי הונדורס צפויה להעביר את שגרירותה לירושלים, במקביל לפתיחת שגרירות ישראלית בבירתה טגוסיגלפה. בפגישה של נציגי מחלקת המדינה האמריקאית עם ראש עיריית ירושלים ליאון [הוסכם](#) על התחלת תכנון מבנה הקבע של השגרירות האמריקאית בירושלים. כצעד נוסף במאבק על ריבונות בעיר, [אסר](#) השר ארדן על מושל ירושלים מטעם הרשות הפלסטינית ע'ית לפעול במזרח העיר.

• **התמודדות עם תנועת החרם** - [דווח](#) כי המשרד לעניינים אסטרטגיים התקשר עם הג'רוזלם פוסט לצורך קידום התכנים למאבק בתנועת החרם בכתבות ובכנסים שהוא אירגן. הכנסת [קיימה](#) את המפגש השנתי לראשי משלחות חוץ, במהלכו [טען](#) יו"ר הכנסת אדלשטיין כי חרם על מוצרים מהשטחים יפגע ביחסים עם אותן מדינות שיאמצו אותו. בכנס שדולת הפרלמנטרים למען ישראל שנערך בירושלים [חתמו](#) 25 המשתתפים מרחבי העולם על התחייבות לפעול נגד הכוונה לסמן מוצרים מההתנחלויות, ונפגשו עם המנהיגים הפוליטיים המרכזיים בישראל.

ב. ישראל והאזורים סביב לה

המזרח התיכון

- איים של נורמליזציה במפרץ? - מנכ"ל משרד החוץ רותם ביקר בדובאי, [חנת](#) על ההסכם הרשמי להשתתפות ישראל בתערוכה הבינלאומית אקספו 2020, ודן עם המארחים באפשרות טיסה של אזרחי ישראל לדובאי לצורך התערוכה. משלחת של משרד החוץ [קיימה](#) פגישות בבית הלבן עם צוות בין-משרדי בראשות סגנית היועץ לביטחון לאומי קוטס בנושא קידום הסכמי אי-לוחמה בין ישראל ומדינות ערביות. ארה"ב [פנתה](#) לשגרירי ארבע מדינות ערביות שיבחנו סוגיה זו עם השלטונות בארצם. נתניהו וכ"ץ [הגיבו](#) בחיוב לציפוי של שר החוץ האמירתי בן עזיז שעסק ביחסים המתחממים עם ישראל, הודו לו וטענו שבקרוב יצאו היחסים המתחממים לאור. שגרירויות איחוד האמירויות בעולם [איחלו](#) חג חנוכה שמח ליהודים ברחבי העולם. הרב הראשון לציון עמאר [השתתף](#) בבחריין בכינוס מנהיגי דת ממדינות האזור ואף נפגש עם מלך בחריין. משרד החוץ [פרסם](#) סרטון בו צילם ראיונות עם ישראלים שהביעו מסרים חיוביים כלפי ערב הסעודית לאחר שסיימו לצפות בסרט סעודי המתאר את השינויים במעמד האישה במדינה. הסרטון זכה לתגובות חמות בקרב העוקבים אחר דפי משרד החוץ ברשתות החברתיות. בטלוויזיה הישראלית [שודרה](#) כתבה על שני מטיילים ישראלים שביקרו בריאד עם דרכונים זרים ותיעדו את מסעם.**
- משבר ביחסים עם ירדן - נשיא המדינה ריבלין [עדכן](#) את שר החוץ כי לאחר פגישתו עם הנסיך הירדני בן מוחמד, הסכימה ירדן לפתוח מחדש את אתר התיירות הר אהרון בפני ישראלים. ממשלת ירדן [פועלת](#) להצניע את הסכם הגז עם ישראל, אשר זוכה לביקורת ציבורית ברחוב ובפרלמנט. שני מתקנים חשמליים להעברת הגז [הוצתו](#) סמוך לאירביד. משלחת של סגני ראשי ערים מישראל, נתקלה בבידוק ביטחוני קפדני בגבול בדרך לפטרה. הבודקים ביקשו מהמשתתפים להוריד סממנים דתיים כדי [להגן](#) על ביטחונם. שר הפנים ביקש ממשרד החוץ וראש המל"ל שיטפלו בנושא, וכניסתה של הקבוצה לירדן אושרה ללא צורך בבידוק נוסף. הזמר הירדני עזיז מרקה [הופיע](#) בכפר יסיף, והותקף על ידי ארגוני חרם מישראל. גופתו של האסיר הביטחוני אבו דיאק, שנפטר מסרטן הועברה לירדן.**
- תקרת זכויות לצד סממנים מעודדים ביחסים עם צפון אפריקה - נתניהו [ביקש](#) ללוות את מזכיר המדינה פומפיו לאחר פגישתם בליסבון למרוקו כדי לקדם את היחסים, אך הרעיון [נדחה](#) על ידי המלך. התזמורת האנדלוסית של אשדוד [פתחה](#) את פסטיבל המוזיקה האנדלוסית בקזבלנקה, ודבר הופעתה התפרסם רק לאחר שובה לארץ. שר החוץ של ממשלת חפתר בלוב [ציין](#) כי הם מחויבים להחלטות הליגה הערבית והאו"ם ומצפים בסופו של דבר לנורמליזציה עם ישראל. הצהרתו באה גם על רקע חתימת הממשלה בטרופולי עם תורכיה על הסכם סימון הגבולות הימיים.**
- מאבק רב-חזיתות באיראן - שר החוץ כ"ץ בירך על מכתב שהעבירו גרמניה צרפת ובריטניה למזכ"ל האו"ם לקראת דיון במועצת הביטחון בו [הזהירו](#) כי איראן פועלת בניגוד למדיניות המועצה לפתח טילים בליסטיים. כ"ץ הורה למשרדו להציג את [כל הפרות](#) האיראניות בהסכם הגרעין בפני מועצת הביטחון. בדיון [שהתקיים](#) במועצת הביטחון, רק ארה"ב יישרה קו עם מדיניות ממשלת ישראל וטענה שאיראן מפירה את ההסכם. שאר המדינות תמכו בהסכם הגרעין וקראו ליישומו. משרד החוץ [גינה](#) את החלטתן של שש מדינות אירופיות נוספות [להצטרף](#) למנגנון הסחר עם איראן שהקימו בריטניה, צרפת וגרמניה, כדי להתמודד עם הסנקציות האמריקאיות על המדינה. נתניהו [נפגש](#) בליסבון עם מזכיר המדינה האמריקאי פומפיו וביקש ממנו להגביר את הלחץ על איראן. בראיון לעיתון איטלקי [אמר](#) כ"ץ כי מול איראן יש להציב גם איום צבאי ולא רק סנקציות. דבריו גררו תגובה איראנית, והוא חזר [ואמר](#) כי האופציה הצבאית קיימת. ישראל [המשיכה](#) לתקוף מטרות איראניות בסוריה. לפי דיווחים רוסיים, בעקבות הזנקת מטוסי סוחוי 35 רוסיים, [נמנעה](#) ישראל מלתקוף משלוח נשק איראני. במהלך טורניר בספרד [שיחקה](#) נבחרת השחמט האיראנית מול ישראלים, מבלי שהיו מודעים לכך.**

אירופה

- באירופה דבקים בפתרון שתי המדינות - בישראל התעורר חשש לנוכח [פניית](#) שר החוץ של לוקסמבורג לעמיתיו באירופה בקריאה לקדם הכרה של מדינות אירופה במדינה פלסטינית כדי לשמר בחיים את פתרון שתי המדינות. קנצלרית גרמניה מרקל [הבהירה](#) כי תמיכה בישראל אינה בהכרח הסכמה מלאה עם מדיניות הממשלה בישראל. האיחוד האירופי, שהפך להיות המממן העיקרי של הרשות הפלסטינית, [לוחץ](#) לקיומן של הבחירות לפרלמנט ולנשיאות.
- מעורבות בבחירות בבריטניה - קולות רבים בימין ובמרכז [יצאו](#) נגד מועמדותו של קורבין בבחירות באנגליה על רקע [טענות](#) לתמיכתו בעמדות אנטישמיות. גורמים בימין [גיננו](#) את קריאתו של ח"כ ג'אברין לתמוך בקורבין המתנגד להמשך הכיבוש. ראש הממשלה, שר החוץ, יו"ר הכנסת וח"כים רבים בליכוד ובכחול לבן [בירכו](#) את ג'ונסון על ניצחונו בבחירות, אשר [תואר](#) על ידם כהישג גם עבור ישראל.

אגן הים התיכון

- המשולש הישראלי-יווני-קפריסאי ממשיך להתחזק - בתגובה להתפתחויות מול תורכיה [קבעו](#) ישראל ויוון וקפריסין לחתום על מזכר הבנות לקידום צינור הגז. צה"ל [קיים](#) אימון נוסף בקפריסין, הרביעי בשלוש השנים האחרונות, בו לקחו חלק גם חיילים קפריסאים. מחוז פמגוסטה [קיים](#) כנס חשיפה להזדמנויות השקעה בתל אביב. מנכ"ל משרד האנרגיה אדירי [שלח](#) מכתב לחברות הזכייין של שדה הגז הקפריסאי אפרודיטה, המתנה את פיתוחו בהגעה להסכם על גבולותיו עם שדה הגז ישי. הדיווח על נכונות מצד ישראל לקיים משא ומתן מקביל עם תורכיה בנושא הגז, ומעורבות חברות ישראליות בעסקי ריגול באי, [עוררו](#) התנגדות ציבורית בקפריסין.
- מתיחות נמשכת עם תורכיה - משרד החוץ [הביע](#) את תמיכתו ביוון ואמר כי הוא עוקב בדאגה אחר [ההסכם](#) בין תורכיה וממשלת לוב בטריפולי לסימון הגבולות הימיים ביניהן, אשר מהווה הפרה של החוק הבינלאומי ועשוי [להקשות](#) על [פרויקט](#) צינור הגז לאירופה. ספינת מחקר ישראלית שקיימה מחקר משותף עם חוקר קפריסאי וקיבלה את אישור הממשלה בלרנקה [גורשה](#) מהשטח הימי על ידי ספינת צבא תורכית. הממונה על שגרירות ישראל באנקרה [זומן](#) לשיחה בה הבהירות לו התורכים כי ישראל צריכה לקבל אישור מתורכיה לתוואי צינור הגז לאירופה. בעקבות [קריאה](#) תורכית לישראל לשתף עמה פעולה בבניית צינור גז לאירופה, דווח כי ישראל [הביעה](#) נכונות, אך [הדגישה](#) כי זה לא יבוא על חשבון הצינור עם יוון קפריסין ואיטליה.

ג. מערך החוץ הישראלי

- משבר מתמשך במשרד החוץ - בעקבות [מאבקו](#) של ועד עובדי שירות החוץ, אשר קיים [אסיפת חירום והפגנות](#), [בוטלה](#) [ההחלטה לקצץ](#) את מכסת השעות הנוספות לעובדי המשרד. שליחי כל משרדי הממשלה בחו"ל [שלחו](#) מכתב לראש הממשלה בבקשה שיפעל אל מול האוצר שיפסיק את ההתעמרות בשירות החוץ. שגרירויות ישראל ברוסיה, מצרים וקנדה [פועלות](#) ללא שגריר כבר תקופה ארוכה, והשגרירה בצרפת שבה ארצה ללא שמונה לה מחליף/ה. כהונתו של שגרירי ישראל באו"ם דנון אשר הייתה צריכה להסתיים בסוף 2019 [הוארכה](#) עד חודש מאי 2020. ליאור חייט [החל](#) לתפקד כדובר משרד החוץ.
- דיפלומטיה מודרנית - [ארבעה פרויקטים](#) של משרד החוץ הגיעו לגמר תחרות החדשנות של נציבות שירות המדינה – הקמת רשת נשים בדיפלומטיה, שילוב טכנולוגיות ישראליות בכוחות שמירת השלום של האו"ם, פיתוח השיח הרשתית עם קהלים בעולם הערבי, ומאיץ לדיפלומטיה חדשנית אשר גם [זכה](#) בפרס. קרן פרס בראשית [יצאה](#) בקול קורא למענק כספי לארגונים העוסקים בהסברה ישראלית.

- **המרכיב הדמוקרטי ביחסי החוץ של ישראל** - באוסטרליה מתחו ביקורת חריפה על [התמשכות](#) משפט ההסגרה של מלכה לייפר, וכן על [החלטת](#) ממשלת ישראל למנות את ליצמן לשר הבריאות בגין הפרשה. על רקע המתרחש, [סירבה](#) אוסטרליה לשתף פעולה עם המשלחת הישראלית למוסדות האו"ם בז'נבה שיזמה אירוע נגד ניצול מיני של ילדים. תחקיר עיתון הגרדיאן [חשף](#) כי קבוצה ישראלית השתלטה על דפי פייסבוק של הימין הקיצוני והשתמשה בהם להפצת ידיעות כזב כנגד פוליטיקאים שמאלניים ומוסלמים ברחבי העולם.
- **השתלבות בעולם** - שר האנרגיה שטייניץ [ייצג](#) את ישראל בוועידת האקלים במדרד COP25, והציג את יעדי ישראל להפסיק את השימוש בפחם עד שנת 2025. ארגוני חברה אזרחית ואנשי מקצוע מתחו ביקורת על מדיניות האנרגיה הישראלית הנשענת על הגז ומנוגדת למגמה העולמית של פנייה לאנרגיות מתחדשות. המשלחת הישראלית לאו"ם [תרמה](#) שלושה כיסאות גלגלים לילדים לאו"ם ביום הבינלאומי לבני אדם עם מוגבלויות.
- **מאבק באנטישמיות** - שר החוץ כ"ץ [בירך](#) את הנשיא טראמפ אשר חתם על צו נשיאותי אשר אימץ את ההגדרה המכלילה גם ביקורת על ישראל כאנטישמיות, ומאפשר מניעת מימון פדראלי ממוסדות שלא ימנעו אנטישמיות בקרבם. כמו כן, [בירך](#) כ"ץ את הפרלמנט בצרפת על החלטתו הקובעת אף היא כי אנטי-ציונות היא סוג של אנטישמיות. עשרות אנשי אקדמיה ותרבות יהודית מצרפת וישראל [גיננו](#) את ההחלטה כאחת שפוגעת בהגדרה של אנטישמיות ומונעת ביקורת על מדיניות ישראל. כ"ץ [הביע](#) צער על רצח המתפללים בחנוכה במונסי, ניו יורק. אונסק"ו [החליטה](#) להוציא את הקרנבל השנתי באאלסט מרשימת המורשת של הארגון בגין קיומם של מיצגים אנטישמיים.
- **פיתוח וסיוע חוץ** - [משלחת](#) רופאים ואחיות נשלחה לסמואה לאחר התפרצות [חצבת](#) במדינה הקטנה באוקיינוס השקט. משלחת סיוע ישראלית [נשלחה](#) לסייע לאלבניה בעקבות רעש אדמה שפקד את המדינה. בעקבות פנייה של צבא צ'ילה [סייע](#) חייל המודיעין באיתור מטוס תובלה שהתרסק בדרך לבסיס צבאי סמוך לאנטארקטיקה. הסוכנות לסיוע בינלאומי במשרד החוץ [קיימה](#) סמינר בארץ למומחי מים מקיניה ואתיופיה בשותפות עם האו"ם והמשרד להגנת הסביבה. בגואטמלה [הביעו](#) אכזבה גדולה לאחר שעברה שנה מאז התחייבה ישראל לבנות שכונה חדשה לנפגעי התפרצות הר געש, ואף בית לא נבנה. משרד החוץ טען כי הדבר באשמת בירוקרטיה מקומית.
- **ישראל מחזקת קשריה עם אסיה** - ישראל [פנתה](#) להתקבל כחברת פיתוח לארגון האזורי של מדינות שפך המקונג – וייטנאם, תאילנד, קמבודיה, מיאנמר ולאוס. הזמנות נשלחו לראשי המדינות להגיע לכינוס בארץ, אשר מפאת חוסר תקציב צפוי להתקיים רק במאי 2020. ישראל [החליטה](#) לאסור כניסתם של דיפלומטים מלזים לשטחי הרשות הפלסטינית, בגין התבטאויות אנטי-ישראליות ואנטישמיות של ראש הממשלה המלזי מוחמד.
- **קשרים מתהדקים עם אמריקה הלטינית** - ישראל ובוליביה [חידשו](#) את יחסיהן לאחר שאלו נותקו לאחר מבצע עופרת יצוקה ב-2009, וכעת ישראלים [יוכלו](#) להיכנס למדינה ללא ויזה. משלחת של סגני שרים ממקסיקו [ביקרה](#) בארץ כדי ללמוד מהניסיון הישראלי בהטמעת טכנולוגיות מתקדמות. [משלחת](#) של ועדת החוץ והביטחון של הקונגרס הברזילאי הגיע לביקור בישראל [ונפגשה](#) עם יו"ר הכנסת אדלשטיין ויו"ר [ועדת](#) חוץ וביטחון אשכנזי. נשיא גואטמלה הנבחר ג'יאמטי [ביקר](#) בארץ, [נועד](#) עם הנשיא ריבלין, שר החוץ כ"ץ ושר התיירות לוי, [והכריז](#) כי מדינתו תכיר בחיזבאללה כארגון טרור.
- **מתיחות עם רוסיה** - ערב הגעתה של משלחת ממשד החוץ והפנים הרוסי לדיון בארץ על עיכוב תיירים בשדות התעופה של המדינות, [עוכבו](#) עשרות ישראלים שהגיעו למוסקבה במטוס אל על. משרד החוץ סייע לשחררם לדרכם. רוסיה [טענה](#) מצידה, וכך זה [מופיע](#) גם אצל רשות האוכלוסין וההגירה בישראל, כי ישראל מגרשת אלפי תיירים רוסיים בשנה. במהלך הפגישה עם המשלחת הרוסית, שטחו אנשי משרד החוץ גם את הטיעונים בזכות שחרורה של נעמה יששכר העצורה ברוסיה, וביקשו להעביר לפוטין את מכתביהם של נתניהו וריבלין בנושא. השר כ"ץ [העלה](#) נושא זה בפגישתו באיטליה עם שר החוץ הרוסי לברוב. בכנס בחירות הצהיר נתניהו כי הוא מביא את נעמה הביתה, ונאלץ להבהיר בהמשך כי זה עשוי לקחת זמן. שגריר רוסיה בישראל ויקטורוב, [ציין](#) בראיון כי ההתערבות היהירה של בכירים ישראלים בפרשה אינה מסייעת.

ד. ציר זמן חודשי

תאריך	מה קרה?
2-3 בדצמבר	משלחת של משרד החוץ קיימה פגישות בבית הלבן עם צוות של סגנית היועץ לביטחון לאומי קוטס בנושא קידום הסכמי אי-לוחמה עם מדינות ערביות. שר החוץ האירי קובני ביקר בישראל.
3 בדצמבר	משלחת סיוע ישראלית נשלחה לסייע לאלבניה בעקבות רעש אדמה.
3 בדצמבר	משלחת סגני שרים ממקסיקו ביקרה בארץ.
4 בדצמבר	נתניהו נפגש בליסבון עם מזכיר המדינה האמריקאי פומפיאו
4 בדצמבר	משלחת של ועדת החוץ והביטחון של הקונגרס הברזילאי הגיעה לביקור בישראל.
4 בדצמבר	התזמורת האנדלוסית של אשדוד פתחה את פסטיבל המוזיקה האנדלוסית בקזבלנקה, מרוקו.
4 בדצמבר	התקיים הפורום השביעי ליחסי ישראל-צ'כיה בפראג.
7 בדצמבר	כ"ץ השתתף בכינוס החמישי של Med Rome שהתקיים באיטליה, ונפגש עם שר החוץ הרוסי לברוב.
8 בדצמבר	נשיא גואטמלה הנבחר ג'ואמטי ביקר בארץ.
9 בדצמבר	הרב הראשון לציון עמאר השתתף בבחריין בכינוס מנהיגי דת.
8/9 בדצמבר	מנכ"ל משרד החוץ רותם ביקר בדובאי וחתם על הסכם השתתפות בתערוכת אקספו 2020.
10 בדצמבר	הכנסת קיימה את המפגש השנתי לראשי משלחות חוץ.
15 בדצמבר	ברזיל פתחה משרד סחר בירושלים.
30 בדצמבר	שר האוצר כחלון נפגש עם השר לעניינים אזרחיים ברשות א-שייח.

ה. פרסומים אחרונים של מכון מיתווים

<p>מדיניות-החוץ האזורית של ישראל: הערכת מצב שנתית, סיכום הכנס השנתי השלישי של מכון מיתווים, דצמבר 2019.</p> <p>יצחק גל וקסניה סבטלובה, "25 שנות שלום בין ישראל וירדן: דרוש אתחול ליחסים", דצמבר 2019.</p> <p>פעילות המדינות האזוריות באגן הים התיכון ומדיניות ישראל, דצמבר 2019.</p> <p>ברוך בינה, מדיניות ארה"ב כלפי ישראל והמזרח התיכון, גיליון 85, דצמבר 2019.</p>	דו"חות ומחקרים
<p>השגריר בדימוס מיכאל הררי, "תורכיה ולוב מאתגרות את בעלות בריתה של ישראל בים התיכון", הארץ, דצמבר 2019.</p> <p>סוזנה טרסטל, "אשרור התקנות האירופיות לסימון מוצרים מהתנחלויות אינו BDS", הארץ, 12 בדצמבר 2019.</p> <p>ד"ר אהוד ערן, "תוקפים את הפרקליטות, ופוגעים בביטחון", וואיינט, 12 בדצמבר 2019.</p> <p>נדב תמיר, "יש מקום לאופטימיות מדינית", מעריב, 4 בדצמבר 2019.</p> <p>דן קטריבס, "אסור לישראל להתחבר לכוחות אפלים באירופה בגלל אופורטוניזם טהור", הארץ, 4 בדצמבר 2019.</p> <p>פרופ' אלי פודה, "גם האקדמיה בישראל מפנה עורף לשלום", וואיינט, 24 בדצמבר 2019.</p> <p>ד"ר עידו זלקוביץ', "בלי פיוס פלסטיני, גם אנחנו לא נוכל להתקדם", וואיינט, 18 בדצמבר 2019.</p>	מאמרי דעה
<p>עינת לוי, "יחסי ישראל-מרוקו", גל"צ, 10 בדצמבר 2019.</p>	ראיונות בתקשורת